

# VALTIONEUVOSTON VIIKKO

*Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto*

## SISÄLLYSLUETTELO

TASAVALLAN PRESIDENTTI	59
Kansainväliset asiat	59
Nimitysasiat	59
VALTIONEUVOSTO	59
Hallituksen esitykset	59
Valtioneuvoston asetukset	61
Valtioneuvoston päätökset	62
Nimitysasiat	63
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	64
Hallituksen budjettineuvottelut 27. ja 28.8.2014	64
Ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta 22.8.2014 (tiedote 27.8.)	68

## TASAVALLAN PRESIDENTTI

### KANSAINVÄLISET ASIAT

Tasavallan presidentti päätti **29.8.2014** seuraavat kansainväliset asiat:

Valtiosihteeri Kari Anttilan tai hänen estyneenä ollessaan johtaja Harri Syväsalmen valtuuttaminen allekirjoittamaan Euroopan neuvoston urheilukilpailujen manipuloinnista tehdyn yleissopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on urheilukilpailujen manipuloinnin estäminen, tutkiminen ja seuraamusten varmistaminen kansallisissa ja rajatylittävissä tapauksissa. (OKM ylitarkastaja Heidi Sulander 0295 330 298)

Kansliapäällikkö Harri Pursiainen tai hänen estyneenä ollessaan hallitusneuvos, yksikön päällikkö Silja Ruokolan valtuuttaminen allekirjoittamaan sopimus Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä kansainvälisestä tieliikenteestä 27.10.1995 tehdyn sopimuksen sekä sen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta. Sopimuksessa sovitetaan vastavuoroisesta tieveroista vapauttamisesta, taksiliikenteestä ja kansallisen ajokortin kelpoisuudesta. Koska liikenne- ja viestintäministeriön käsityksen mukaan muutossopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, vietään muutossopimus hallituksen esityksellä erikseen eduskunnan hyväksyttäväksi sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Muutossopimuksen 3 artiklan mukaan sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun saadaan viimeinen kirjallinen ilmoitus valtionsisäisten menettelyiden täyttymisestä. (LVM

ylitarkastaja Iida Huhtanen 0295 342 613)

ylitarkastaja Iida Huhtanen 0295 342 613)

### NIMITYSASIAT

Tasavallan presidentti päätti **29.8.2014** seuraavat nimitysasiat:

Everstiluutnantti Juha Antero Kuremaalle suomalaisen kriisinhallintajoukon komentajaksi ISAF-kriisinhallintaoperaatiossa Afganistanissa annetun määräyksen peruuttaminen 14.9.2014 lukien ja everstiluutnantti Pekka Antero Kortelaisen määrääminen tähän tehtävään 14.9.2014 lukien. (PLM hallitusneuvos Jari Kajavirta 0295 140 430)

## VALTIONEUVOSTO

### HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **28.8.2014** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 102/2014 vp) eduskunnalle laiksi konsulipalvelulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi konsulipalvelulakia. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa konsulipalveluiden järjestä-

minen Suomen edustustoverkossa ulkomailla joustavammin tarpeen ja kysynnän mukaan. Esityksen mukaan myös ulkoasiainministeriö voisi antaa sellaisia konsulipalveluja, jotka soveltuvat annettavaksi ulkoasiainministeriössä ja jotka eivät edellytä konsuliasian hoitamista asianomaisessa valtiossa. Palvelut hädänalaisessa asemassa oleville suomalaisille hoidettaviksi kuitenkin jatkossakin siinä edustustossa, mitä tapauksen vakavuus ja kiireellisyys edellyttävät. Tarkemmat säännökset edustustojen ja ulkoasiainministeriön antamista konsulipalveluista annettaisiin tasavallan presidentin asetuksella. Esitykseen sisältyy lisäksi ehdotukset laeiksi kansalaisuuden muuttamisesta, passilain muuttamisesta, ulkomaalaislain muuttamisesta sekä asevelvollisuuslain muuttamisesta. Näihin lakeihin ehdotetaan lisättäviksi asianmukaiset viittaussäännökset ehdotettuun konsulipalvelulakiin ja sen nojalla annettavaan asetukseen. (UM lähetystyöneuvos Teemu Turunen 0295 351 063)

Hallituksen esitys (HE 103/2014 vp) eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan ihmiskauppaa ja paritusta koskeviin rangaistussäännöksiin tehtäviksi muutoksia, joiden myötä ihmiskauppaa koskeva kriminalisointi paremmin vastaa kansainvälisesti asetettuja ihmiskauppaa koskevia kriminaalisoitivelvoitteita. Muutokset myös selventäisivät rajanvetoa ihmiskaupparikosten ja paritusrikosten välillä. Paritusten kohteena olleen henkilön asemaa rikosprosessissa parannettaisiin. Rikoslain lisäksi muutoksia tehtäisiin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettuun lakiin, liiketoimintakiellosta annettuun lakiin, pakokeinolakiin ja esitutkintalakiin. (OM lainsäädäntöneuvos Jukka Lindstedt 0295 150 492)

Hallituksen esitys (HE 104/2014 vp) eduskunnalle laiksi vakuutusosoikeuslain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutoksia vakuutusosoikeuslakiin. Esityksessä ehdotetaan, että määrättyissä asioissa vakuutusosoikeuden ratkaisukokoonpanoja kevennettäisiin luomalla nykyisten kolmi- ja viisijäsenisten kokoonpanojen rinnalle yhden tuomarin kokoonpano sekä yhden tuomarin ja lääkärjäsenen muodostama kokoonpano. Lisäksi ehdotetaan, että lainkäyttöasioita ei olisi välttämätöntä ratkaista muo-

dollisessa istunnossa, jossa kaikki ratkaisuun osallistuvat jäsenet ovat samanaikaisesti läsnä, mikäli kaikki ratkaisukokoonpanon jäsenet ovat ratkaisusta yksimielisiä. Edelleen ehdotetaan lisättäviksi säännökset lisäselvityksen rajoittamista ratkaisupäivään ja vakuutusosoikeuden velvollisuudesta antaa muutoksenhakijalle tiedot asian vireille tulosta, arvioidusta käsittelyajasta, kirjallisen ja suullisen selvityksen huomioon ottamisesta sekä ohjeista lisäselvityksen toimittamiseksi. Lakiin ehdotetaan kirjattavaksi myös selkeämpi säännös siitä, että yksityisellä asianosaisella on oikeus pyytää suullisen käsittelyn toimittamista vakuutusosoikeudessa hallintolainkäyttölaissa säädetyllä tavalla. Vakuutusosoikeuteen ehdotetaan perustettavaksi vakainainen ylilääkärin virka. Vakuutusosoikeuden lääkäriarajäsenen nimike ehdotetaan muutettavaksi vakuutusosoikeuden asiantuntijalääkäriksi. Asiantuntijalääkäreiltä olisi mahdollista pyytää asianosaisjulkisia asiantuntijalääkärilausuntoja. Lääkärijäsenten ja asiantuntijalääkäreiden nimittämismenettelyä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa siten, että se perustuisi avoimeen hakuun. Lisäksi vakuutusosoikeuden lääkärijäsenten, asiantuntijalääkäreiden sekä muiden sivutoimisten jäsenten nimittämiseen ehdotetaan liitettäväksi sidonnaisuuksien ilmoittamismenettely siten, kuin tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa on säädetty. Sotilastapaturmasioiden ratkaisukokoonpanon osalta ehdotetaan, että työnantajatahon sivutoiminen jäsen määrättäisiin jatkossa puolustusministeriön ehdotuksesta. Lisäksi lakiin ehdotetaan eräitä muita vähäisiä tarkistuksia. (OM kehittämispäällikkö Tuula Kivari 0295 150 546)

Hallituksen esitys (HE 105/2014 vp) eduskunnalle laeiksi siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annetun lain ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 15 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annettua ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lakia. Siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annettuun lakiin lisättäisiin säännökset voimankäyttövälineiden kantamisesta, voimakeinojen käytöstä ja hätävarjelutilanteista. Rajavartiolaitoksen hallinnosta annettuun lakiin lisättäisiin säännös kriisinhallintaoperaatioon osallistuvan rajavaltu-asiantun-

tijan asemasta. Tarkoituksena on selkiyttää kriisinhallintaan osallistuvan siviilihenkilöstön oikeudellista asemaa voimankäyttövälineiden kantamisen, voimakeinojen käytön ja hätävarjeluun osalta. (SM erityisasiantuntija Johanna Puro 0295 488 584)

Hallituksen esitys (HE 106/2014 vp) eduskunnalle laeiksi pientyönantajan maksu- ja ilmoituspalvelujärjestelmästä annetun lain sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 17 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pientyönantajan maksu- ja ilmoituspalvelujärjestelmästä annettua lakia sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia. Pientyönantajan maksu- ja ilmoituspalvelujärjestelmään ehdotetaan lisättäväksi työntekijäliittymä, jonka avulla työnantaja ja hänen suostumuksellaan palvelujärjestelmää käyttävä työntekijä tai työ- tai käyttökorvauksen saaja voisivat antaa toisilleen laissa määriteltyjä palvelusuhteeseen liittyviä tietoja. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Verohallinto voisi salassapitosäännösten estämättä siirtää palvelujärjestelmään palkan sekä työ- ja käyttökorvausten ennakonpidätysten muutosta koskevat tiedot eli muutosverokorttiedot. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.12.2014. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuotta 2015 koskevien muutosverokorttien tietoihin. (VM ylitarkastaja Henna Ritari 0295 530 591)

Hallituksen esitys (HE 107/2014 vp) eduskunnalle laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta. Samalla eräitä muita lakeja ehdotetaan muutettavaksi. Laeilla toimeenpannaan Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan valvontaa ja seuraamuksia koskevaa lainsäädäntöä. Esityksessä ehdotetaan tehtäviksi hallinnolliseen seuraamusjärjestelmän siirtymisen johdosta tarpeelliset muutokset rikoslakiin, Euroopan yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annettuun lakiin, merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annettuun lakiin, kaupallisen kalastuksen vakuutustuesta annet-

tuun lakiin ja sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin. Merkittävien esitys koskee hallinnolliseen järjestykseen siirtymistä yhteisen kalastuspolitiikan vastaisten tekojen seuraamuksia määrättäessä. Yhteisen kalastuspolitiikan vastaisten tekojen rikosperustaiset rangaistussäännökset esitetään kumottaviksi. Esityksessä on myös säännöksiä yhteisen kalastuspolitiikan valvontaa hoitavista viranomaisista ja niiden toimivaltuuksista, kalatalousalan toimijoiden ilmoitusvelvollisuuksista, valvonnassa käytettävistä tietojärjestelmistä ja kaupallisen merikalastuksen säätelystä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2015. Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen. (MMM vanhempi hallitussihteeri Maija Mela 0295 162 249)

Hallituksen esitys (HE 108/2014 vp) eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeuden vahvistamisesta ja rajoitustoimenpiteiden käytön edellytyksistä. Lisäksi muutettaisiin sosiaalihuoltolaki, kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia. Lain tarkoituksena olisi vahvistaa sosiaalihuollon asiakkaan ja potilaan itsemääräämisoikeutta ja vähentää rajoitustoimenpiteiden käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajien tulisi edistää itsemääräämisoikeuden toteutumista antamissaan palveluissa. Laissa säädettäisiin myös rajoitustoimenpiteiden käytölle asetettavista yleisistä edellytyksistä, muun ohella välttämättömyys- ja suhteellisuusvaatimuksista sekä ihmisarvon kunnioittamisesta. Kehitysvammaisten erityishuollosta annettuun lakiin tehtäisiin Yhdistyneiden kansakuntien vammaisopimuksen ja Suomen perustuslain edellyttämät muutokset. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että itsemääräämisoikeuslain mukaisiin käyttökustannuksiin voitaisiin myöntää kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaista valtionosuutta. (STM neuvotteleva virkamies Pia-Liisa Heiliö 0295 163 372)

Hallituksen esitys (HE 109/2014 vp) eduskunnalle laeiksi eräiden työeläkelakien ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työntekijän eläkelakia, yrittäjän eläkelakia, merimieseläkelakia, kunnallista eläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelakia ja Kansaneläkelaitoksesta annettua lakia. Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi hallintolakia täydentävät säännökset päätöksen perustelemisesta. Lakeihin lisättäisiin säännökset siitä, mitä etuus päätöksen perustelujen tulisi sisältää, jos päätös perustuu keskeisiltä osin lääketieteellisiin seikkoihin. Osittain tai kokonaan hylkäävän päätöksen perustelujen tulisi sisältää asian arviointiin pääasiallisesti vaikuttaneet seikat ja näiden seikkojen pohjalta tehdyt johtopäätökset. Lisäksi ehdotetaan, että edellä mainittuihin lakeihin lisättäisiin säännös asiantuntijalääkärin perustellusta arviosta. Säännös edellyttäisi, että etuusasian käsitteilyn osallistuva asiantuntijalääkäri laatisi asian valmistelun aikana perustellun arvionsa, joka tulisi kirjata asiakirjoihin. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2015. (STM hallitussihteeri Inka Hassinen 0295 163 187)

#### VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **28.8.2014** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus omistussuuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, vakuutusyhtiössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ja vaihtoehdotorahastojen hoitajassa koskevasta ilmoituksesta annetun asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Asetukseen tehdään lakiviitauksia koskevat muutokset, jotka perustuvat uuteen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin. Asetus tulee voimaan 1.9.2014. (VM vanhempi hallitussihteeri Miki Kuusinen 0295 530 339)

Valtioneuvoston asetus Eurooppalaisen luonnontieteiden tutkimusinfrastruktuurin biologiselle tiedolle (ELIXIR) perustavan konsortiosopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Konsortiosopimus, laki (409/2014) ja asetus tulevat voimaan 1.9.2014.

(OKM opetusneuvos Marja-Liisa Niemi 0295 330 228)

Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantulosta. Maaseudun kehittämisen tukemisesta annettu laki (28/2014) ja eräät siihen liittyvät lait on vahvistettu 17.1.2014. Lait liittyvät vuosia 2014–2020 koskevan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman toteuttamiseen. Aikaisemman vuosia 2007–2013 koskeneen Manner-Suomen kehittämisohjelman varoista ei enää myönnetä tukea maaseudun kehittämisohjelmiin eikä yritysten tukemiseen. Uuden ohjelmakauden näitä toimenpiteitä koskeva lainsäädäntö saatetaan voimaan 1.9.2014. Asetus tulee voimaan 1.9.2014 siirtymäsäännöksellä. (MMM lainsäädäntöneuvos Katriina Pessa 0295 162 252)

Valtioneuvoston asetus rautatiejärjestelmän turvallisuudesta ja yhteentoimivuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetusta muutetaan komission niin sanotun yhteentoimivuusdirektiivin täytäntöönpanosta 31.3.2014 antaman perustellun lausunnon 2013/2137 johdosta. Asetukseen lisättävä uusi pykälä on teknisluonteinen. Asetus tulee voimaan 1.9.2014. (LVM hallitusneuvos Hannu Pennanen 0295 342 470)

Valtioneuvoston asetus Valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetukseen lisätään mahdollisuus nimetä Valtion ydinjätehuoltorahaston toimitusjohtajalle sijainen. Lisäksi asetuksella muutetaan kauppa- ja teollisuusministeriön työ- ja elinkeinoministeriöksi, päivitetään viittaus vuoden 2007 tilintarkastuslakiin ja poistetaan hoidetut velvoitteet. Asetus tulee voimaan 1.9.2014. (TEM neuvotteleva virkamies Jaana Avolahti 0295 064 836)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetusta muutetaan Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueiden laajentamiseksi niin sanottuja puhtaasti kansallisia yritystykäviä koskevissa asioissa lukuun ottamatta keksintöasioita. Muutokset tehdään pykäläin, joissa säädetään mainittujen ELY-keskusten toimialueista eräissä tehtävissä. Lisäksi lisätään uusi 17 a pykälä koskien toi-

mivaltaisen ELY-keskuksen määrätymistä hankkeissa, jotka toteutetaan usean ELY-keskuksen toimialueella. Asetus liittyy 1.1.2014 lukien toteutettuun Euroopan unionin rakennerahastojen hallintomallin keskittämiseen Hämeen ELY-keskukseen Etelä-Suomen suuralueella, Keski-Suomen ELY-keskukseen Länsi-Suomen suuralueella, Etelä-Savon ELY-keskukseen Itä-Suomen suuralueella ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen Pohjois-Suomen suuralueella. Kansalliset yritystukiasiat lukuun ottamatta keksintöasioita siirretään hallinnollisesti samojen ELY-keskuksen ratkaistaviksi, jotka rakennerahastuudistuksen myötä vastaavat Euroopan aluekehitysrahastosta maksettavista yritystuista. Asetus tulee voimaan 15.9.2014. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isoksela 0295 063 719)

Valtioneuvoston asetus kemikaalineuvottelukunnasta. Asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kemikaalineuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä. Asetuksella päivitetään neuvottelukunnan tehtävät vastaamaan uuden EU:n ja kansallisen kemikaalilainsäädännön vaatimuksia. Asetus tulee voimaan 1.9.2014. (STM hallitussihteeri Helena Korpinen 0295 163 317)

## VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **28.8.2014** seuraavat päätökset:

Päätös asettaa valtuuskunta Kansainvälisen Atomienenergiajärjestön (IAEA) 58. yleiskokoukseen 22.–26.9.2014 Wienissä sekä oikeuttaa ulkoasiainministeriö määräämään valtuuskunnalle tarvittavat asiantuntijat. Valtuuskunnan puheenjohtaja on elinkeinoministeri Jan Vapaavuori, varapuheenjohtaja suurlähettiläs Anu Laamanen ja jäsenet ovat alivaltiosihteeri Jaakko Laajava, suurlähettiläs Hannu Kyröläinen, suurlähettiläs Lars Backström, teollisuusneuvos Herkko Plit, yksikön päällikkö Sanna- Maria Vanamo, erityisasiantuntija Tuuli-Maria Aalto, erityisasiantuntija Pia Nordberg, erityisasiantuntija Mauri Riihonen, lähetystöneuvos Lauri Hirvonen, ulkoasiainsihteeri Sandra Hatzidakis, ulkoasiainsihteeri Anssi Leino, ulkoasiainsihteeri Kirsti Pohjankukka, neuvonantaja David Calic, pääjohtaja Petteri Tiippana, johtaja Lasse Reiman, johtaja Kirsi

Alm-Lytz sekä johtaja Risto Paltemaa. (UM lähetystöneuvos Markku Virri 0295 351 531)

Päätös myöntää käräjätuomari Olli Kyrölle ero tuomarivalintalautakunnan jäsenen tehtävästä sekä nimittää lautakunnan jäseneksi käräjätuomari Hanna Paronen 1.9.2014 lukien lautakunnan 14.5.2015 päättyväksi toimikaudeksi. (OM hallitussihteeri Mika Rislä 0295 150 190)

Päätös asettaa Suomen Akatemian hallitus toimikaudeksi 29.8.2014–31.12.2018. Kokoonpano: puheenjohtaja: professori Heikki Ruskoaho (farmakologia, lääkekehitys) Helsingin yliopisto; varapuheenjohtaja: tutkimusjohtaja Leena Suurpää Nuorisotutkimusseura; jäsenet: professori Pertti Alasuutari (sosiologia) Tampereen yliopisto, teknologiajohtaja Heidi Fagerholm Kemira Oyj, professori Riitta Keiski (aineen- ja lämmönsiirtotekniikka) Oulun yliopisto, professori Arto Mustajoki (Venäjän kieli ja kirjallisuus) Helsingin yliopisto ja Aalto-professori Risto Nieminen (materiaalifysiikka) Aalto-yliopisto. (OKM opetusneuvos Erja Heikkinen 0295 330 101)

Päätös myöntää vahingontorjuntapäällikkö Seppo Pekuriselle ero näyttelyiden valtioneuvostolautakunnan jäsenen tehtävistä ja määrätä hänen tilalleen turvallisuuspäällikkö Aku Pänkäläinen lautakunnan 31.10.2016 päättyväksi toimikaudeksi. (OKM kulttuuriasiainneuvos Tiina Eerikäinen 0295 330 081)

Päätös asettaa kuluttaja-asiain neuvottelukunta toimikaudeksi 1.9.2014–31.8.2017. Kokoonpano: puheenjohtaja: työministeri Lauri Ihalainen; varapuheenjohtaja oikeusministeri Anna-Maja Henriksson; jäsenet (suluissa varajäsenet): ylijohtaja Pekka Timonen (kaupallinen neuvos Tomi Lounema) työ- ja elinkeinoministeriö, lainsäädäntöjohtaja Antti Leinonen (lainsäädäntöneuvos Katri Kummonen) oikeusministeriö, johtaja Hannu Ijäs (neuvotteleva virkamies Meri Paavola) sosiaali- ja terveysministeriö, ylijohtaja Päivi Hentunen (apulaisjohtaja Outi Haunio-Rudanko) Kilpailu- ja kuluttajavirasto, puheenjohtaja Pauli Ståhlberg (varapuheenjohtaja Päivi Korpiola) Kuluttajariitalautakunta, tutkimuspäällikkö Peteri Repo (johtaja Päivi Timonen) Kuluttajatutkimuskeskus, lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen (elin-

tarviketurvallisuusjohtaja Veli-Mikko Niemi) maa- ja metsätalousministeriö, opetusneuvos Kristina Kaihari (opetusneuvos Marjaana Manninen) Opetushallitus, toiminnanjohtaja Mirja Hellstedt (viestintäpäällikkö Silja Varjonen) Maa- ja kotitalousnaisten keskus, toiminnanjohtaja Marianne Heikkilä (kehittämispäällikkö Teija Jerkku) Marttaliitto ry, puheenjohtaja Nina Konu (varapuheenjohtaja Anneli Tyrväinen) Kuluttajaoikeusneuvot ry, pääsihteeri Juha Beurling (johtava lakimies Tuula Sario) Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry, päälakimies Risto Airikkala Maa- ja metsätaloustuottajien Keskusliitto MTK ry (toiminnanjohtaja Johan Åberg Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundet rf), lainsäädäntöasiain päällikkö Janne Makkula (lainopillinen asiamies Albert Mäkelä) Suomen Yrittäjät, asiantuntija Janne Koivisto Päivittäistavarakauppa ry/Kauppan Liitto ry (toimitusjohtaja Katriina Jaakkola Kirjakauppiasliitto/Kauppan liitto ry), lakimies Raisa Harju (varatoimitusjohtaja Leena Linnainmaa) Keskuskaupakamari, asiantuntija Niina Harjunheimo (asiantuntija Jukka Lehtonen) Elinkeinoelämän keskusliitto, sopimusasiantuntija Mia Suominen SAK/PAM (ekonomisti Helena Pentti SAK), elinkeinoasioiden päällikkö Antti Aarnio (työllisyyspoliittinen asiantuntija Leila Kurki) STTK, asiantuntija Elina Moisio (asiantuntija Tuomas Viskari) Akava, tutkija Satu Lähteemäki (tutkija Kristoffer Wilén) Suomen Luonnonsuojeluliitto, toiminnanjohtaja Berndt Nordman (varapuheenjohtaja Henna Timonen) Natur och Miljö rf, suunnittelija Kaarina Saramäki (yrittäjä Anne Blad) Vihreät De Gröna, kansanedustaja Sanni Grahn-Laasonen (pääsihteeri Annika Kokko) Kansallinen Kokoomus, järjestö- ja koulutuspäällikkö Pia Lohikoski (tutkijatohuri Sinikka Torkkola) Vasemmistoliitto, lakimies Seija Turtiainen (yhteiskuntatieteiden maisteri Tuomo Paalanen) Suomen Keskusta, toiminnanjohtaja Christel Raunio (diplomi-insinööri Magnus Buchert) Ruotsalainen kansanpuolue, kansanedustaja Merja Mäkilalo-Ropponen (opiskelija Teemu Hirvonen) Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, Business intelligence asiantuntija Petri Muinonen (kotitalouden lehtori Riitta Cederberg) Suomen Kristillisdemokraatit ja kansanedustaja Ismo Soukola (toimistopäällikkö Marja-Leena Leppä-

nen) Perussuomalaiset. (TEM kaupallinen neuvos Eeva-Liisa Kolttla-Sarkanen 0295 063 518)

Päätös Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI) Suomen kumppanuussopimuksen 2014–2020 täydentämisestä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston rahoitustietojen osalta. Kumppanuussopimuksen laadinta perustuu Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa (ERI-rahastot) koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston yleisasetukseen. Kumppanuussopimuksessa määritellään, miten ERI-rahastoilla edistetään Eurooppa 2020 -strategian älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun päämääriä ja tavoitteita. Lisäksi siinä kuvataan järjestelyt, joilla edistetään ERI-rahastojen yhdenmukaista käyttöä, koordinoitua ERI-rahastojen muiden asiaan kuuluvien unionin politiikkojen ja välineiden kanssa ja ERI-rahastojen yhteistyötoimien painopistealueet. Kumppanuussopimuksen hyväksy Euroopan komissio. Valtioneuvosto hyväksyi kumppanuussopimuksen 23.1.2014. Hyväksytystä kumppanuussopimuksesta puuttui Euroopan meri- ja kalatalousrahaston rahoitus, koska rahastoa koskeva asetus oli hyväksymättä ja Suomen saama rahoitussaan to varmistumatta. Muilta osin valtioneuvosto valtuutti tuolloin työ- ja elinkeinoministeriön viimeistelmään kumppanuussopimuksen Euroopan komission kanssa käytävien neuvottelujen pohjalta, tai mikäli ERI-rahastojen toimenpideohjelmista valtioneuvostossa tai Ahvenanmaan maakuntahallituksessa tehdyt päätökset sitä edellyttävät. Suomen saanto Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta on 74 393 168 euroa. Se on kohdennettu kumppanuussopimuksessa Eurooppa 2020 -strategian temaattisille tavoitteille ja vuosittain. Maa- ja metsätalousministeriössä valmisteltavana olevassa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelmassa 2014–2020 määritellään rahoituksen kohdentuminen tarkemmin eri toimenpiteisiin. Toimintaohjelma tuodaan valtioneuvoston hyväksyttäväksi myöhemmin. (TEM ylitarkastaja Johanna Osenius 0295 064 937)

Päätös määrätä fysiatrian erikoislääkäri, LT, dosentti Kaija Puustjärvi-Sunabacka työeläkeasioiden muu-

toksenhakulautakuntaan lääkärijäsenen Aarne Kiviojan henkilökohtaiseksi varajäseneksi 28.8.2014 lukien lautakunnan 31.12.2016 päättyväksi toimikaudeksi. (STM hallitussihteeri Inka Hassinen 0295 163 187)

Päätös asettaa kemikaalivaltuutuskunta toimikaudeksi 1.9.2014–31.8.2017. Kokoonpano (varajäsenet suluissa): puheenjohtaja: neuvotteleva virkamies Hanna Korhonen (johtaja Jari Keinänen) sosiaali- ja terveysministeriö; varapuheenjohtaja: neuvotteleva virkamies Pirkko Kivelä (neuvotteleva virkamies Ulla-Riitta Soveri) ympäristöministeriö; jäsenet: neuvotteleva virkamies Sirkku Saarikoski (neuvotteleva virkamies Reetta Orsila) sosiaali- ja terveysministeriö, teollisuusneuvos Tapani Koivumäki (kaupallinen neuvos Matti Oivukkamäki) työ- ja elinkeinoministeriö, yli-insinööri Kristine Jousimaa sisäministeriö, erityisasiantuntija Miina Grönlund Liikenteen turvallisuusvirasto (neuvotteleva virkamies Mari Suominen liikenne- ja viestintäministeriö), johtaja Esa Nikunen (ryhmäpäällikkö Annette Ekman) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, yli-insinööri Jouni Räisänen (ryhmäpäällikkö Marilla Lahtinen) Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, kemikaaliasiantuntija Terhi Kuljukkanen-Rabb (ympäristöpäällikkö Marja Ola) Kaupan Liitto ry, johtaja Juha Pyötsiä (johtava asiantuntija Eliisa Irpola) Kemian teollisuus ry ja työympäristösihteeri Kari Mäkelä (työehtosihteeri Markku Aaltovirta) TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry. (STM hallitussihteeri Helena Korpinen 0295 163 317)

Päätös määrätä ympäristöministeriön erityisasiantuntija Jaakko Kuisma valtioneuvoston esittelijäksi. (YM ylitarkastaja Kaisa-Juulia Raita 0295 250 260)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle **28.8.2014** seuraavat Euroopan unionin säädösehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 33/2014 vp) Euroopan keskuspankin suositus asetukseksi Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia annetun neuvoston asetuksen (EY) n:o 2532/98 muuttamisesta (EKP:n sanktioasetuksen muutos). Suosituksen tavoitteena on yhdenmukaistaa kyseessä olevan asetuksen ja yhteistä valvontamekanismia koskevan asetuksen 1024/2013 mukaisten EKP:n valvontatehtävien hoitoon liittyviä

hallinnollisia seuraamuksia koskevien säännösten sisältö. Lisäksi tarkoituksena on erottaa toisistaan toisaalta järjestelmä, jota sovelletaan EKP:n valvontatehtäviään hoitaessaan määräämiin hallinnollisiin seuraamuksiin, ja toisaalta järjestelmä, jota sovelletaan valvontatehtäviin liittymättömiin EKP:n määräämiin hallinnollisiin seuraamuksiin. (VM lainsäädäntöneuvos Erkki Sarsa 0295 530 094)

## NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **28.8.2014** seuraavat nimitysasiat:

Lähetystöneuvos Vesa Vasara ulkoasiainhallinnon ulkoasiainneuvoksen virkaan 8.9.2014 lukien. Samalla valtioneuvosto määräsi hänet ulkoasiainministeriön itäosaston apulaisosastopäällikön tehtävään määräajaksi 8.9.2014–31.8.2018. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Diplomi-insinööri Anna-Majja Karjalainen valtiovarainministeriön ICT-johtajan määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.9.2014–13.3.2016, kuitenkin enintään viran haltijan virkavapauden ajaksi. (VM lainsäädäntöneuvos Salla Kalsi 0295 530 422)

Laskentasuunnittelija, hallintotieteiden maisteri Marjo Huikari opetus- ja kulttuuriministeriön neuvottelevan virkamiehen virkaan 29.9.2014 lukien. (OKM hallitussihteeri Leo Liukkonen 0295 330 196)

Hallitusneuvos, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hanna-Mari Pekuri opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusneuvoksen määräaikaiseen virkasuhteeseen 1.9.2014–30.4.2021, kuitenkin enintään viran vakituisen haltijan Jari Rajasen virkavapauden ajaksi. (OKM hallitussihteeri Leo Liukkonen 0295 330 196)

Valtioneuvosto myönsi Jussi Ilmari Yli-Lahdelle virkavapautta työ- ja elinkeinoministeriön aluekehitysjohtajan virasta 1.9.2014–31.8.2015. (TEM neuvotteleva virkamies Tuula Pyykönen 0295 063 554)

Valtioneuvosto myönsi Anne Elisabeth Väättäiselle virkavapautta työ- ja elinkeinoministeriön neuvottelevan virkamiehen virasta 1.9.2014–31.8.2015. (TEM neuvotteleva virkamies Tuula Pyykönen 0295 063 554)

Valtioneuvosto myönsi Satu Kristiina Keskiselle virkavapautta työ- ja elinkeinoministeriön neuvottelevan virkamiehen virasta 1.9.2014–31.8.2019. (TEM neuvotteleva virkamies Tuula Pyykönen 0295 063 554)

Valtioneuvosto myönsi Kai Tapani Koivumäelle virkavapautta työ- ja elinkeinoministeriön neuvottelevan virkamiehen virasta 1.9.2014–31.8.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Tuula Pyykönen 0295 063 554)

## HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

### HALLITUKSEN BUDJETTI- NEUVOTTELUT 27. JA 28.8.2014

#### Hallitus päätti vuoden 2015 talousarvioesityksestä

Hallitus on sopinut vuoden 2015 budjettiesityksestä. Esitys perustuu keskeisiltä osin ratkaisuihin, jotka tehtiin julkisen talouden suunnitelmassa viime keväänä ja hallitusohjelmassa kesäkuussa. Budjettiriihessä sovittiin myös lisäbudjettiesityksestä vuodelle 2014 ja päätettiin rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamisesta.

#### *Talouden näkymät heikot budjetista päätettäessä*

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote ei kasva tänä vuonna. Ennusteen mukaan suhdanteissa tapahtuu vuoden puolivälissä hyvin maltillinen käänne parempaan. Ilman sitä Suomen talous supistuisi kolmatta vuotta peräkkäin.

Vienti on merkittävä tekijä tämän vuoden kasvun käynnistymisessä. Tänä vuonna yksityinen kulutus ei lisääny viime vuodesta, sillä reaalisien ostovoiman kehitys on vaimeaa ja odotukset tulevasta talouskehityksestä ovat heikot. Yksityiset investoinnit

laskevat, ja työmarkkinoiden tilanne heikkenee edelleen. Inflaatio pysyy hitaana.

Vuonna 2015 kasvu pysyy edelleen vaimeana. Viennin kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi, ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu edelleen. Teollisuuden tuotanto kääntyy lievään kasvuun, mikä kohentaa myös sitä palvelevan palvelutuotannon näkymiä. Työmarkkinoiden yhteensopivuusongelmat ovat edelleen merkittävät, ja rakenteellinen työttömyystaso säilyy korkeana.

Julkinen talous pysyy alijäämäisenä pitkään jatkuneen heikon suhdanteen vuoksi, vaikka sopeutustoimet ovat osaltaan hillinneet alijäämän kasvua. Vuonna 2015 valtiontalous ja kuntatalous säilyvät selvästi alijäämäisinä, vaikka valtiontalouden alijäämä pieneneekin selkeästi tästä vuodesta. Heikentyneen taloustilanteen vuoksi Suomi uhkaa poiketa julkisen talouden rakenteelliselle jäämälle asetetusta keskipitkän aikavälin tavoitteesta.

Julkisen velan suhde kokonaistuotantoon on ylittämässä 60 prosentin rajan vuonna 2015. Velkakriteerin ylitys ei kuitenkaan johtane liiallisen alijäämän prosessin käynnistämiseen, sillä sen taustalla ovat euroalueen maiden tukemiseen liittyvät solidarisuusoperaatiot ja epäsuotuisten suhdanteiden vaikutus.

#### *Valtiontalouden sopeutusta jatketaan aiemmin sovittu mukaisesti*

Vuoden 2015 talousarvioesityksen määrärahoiksi ehdotetaan 53,7 miljardia euroa, mikä on noin miljardi euroa vähemmän kuin vuodelle 2014 on budjetoitu mukaan lukien lisätalousarvioesitykset.

Määrärahatason aleneminen selittyy jo aiemmin päätetyillä menosäästöillä, joiden vaikutus on selvästi suurempi ensi vuonna kuin tänä vuonna. Hallituksen jo aiemmin tekemät päätökset valtiontalouden sopeuttamiseksi alentavat valtion menoja vuonna 2015 nettomääräisesti noin

2 miljardilla eurolla vuoden 2014 säästöihin verrattuna.

Säästöjä toteutetaan kevään kehyspäätöksen mukaisesti muun muassa kuntien peruspalveluiden valtionosuudessa, kehitysyhteistyömenoissa, lapsilisissä, puolustusvoimien toimintamenoissa ja materiaalihankinnoissa, sairausvakuutuslaista johtuvissa menoissa, maa- ja puutarhatalouden kansallisessa tuessa, julkisissa työvoima- ja yrityspalveluissa, työtömyysturvamenoissa, valtionhallinnon toimintamenoissa sekä kriisinhallintamenoissa.

Vuonna 2015 toteutettavien veromuutosten nettovaikutuksen arvioidaan lisäävän valtion verotuloja noin 0,3 miljardia euroa.

Kaikkiaan vaalikauden aikana on päätetty valtion menoja vähentävistä ja tuloja lisäävistä toimenpiteistä, jotka vahvistavat nettomääräisesti valtiontaloutta 2,5 prosenttia suhteessa kokonaistuotantoon vuoden 2015 tasolla.

#### *Hidas talouskasvu rajoittaa verotulojen kasvua*

Vuoden 2015 budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan noin 49,2 miljardia euroa, josta verotulojen osuus on noin 40,0 miljardia euroa. Valtion verotulojen arvioidaan kasvavan noin 2 prosentilla vuonna 2015. Verokertymien kasvu pohjautuu veropohjien kasvuun ja uusiin veroperustemuutoksiin. Veropohjien kasvu on jäämässä vaatimattomaksi, koska kokonaistuotanto kasvaa hitaasti. Vuoden 2015 verotuloarvio on alennunut kevään julkisen talouden suunnitelmaan nähden n. 0,9 miljardia euroa, josta 0,5 miljardia euroa aiheutuu heikentyneestä taloustilanteesta.

Budjettiesityksen merkittävimmät veromuutokset koskevat valmisteveroja ja muita välillisiä veroja.

Tuloverotukseen ehdotetaan muutoksia, jotka ylläpitävät kuluttajien ostovoimaa erityisesti matalilla ja keskitulotasoilla. Veropohjia laajennetaan eri verolajien osalta karsimalla tai rajaamalla verotukia.

*Valtionvelan kasvuvauhti hidastuu*

Vuoden 2014 toinen lisätalousarvioesitys vähentää varsinaisia tuloja 233 miljoonalla eurolla ja lisää määrärahoja 95 miljoonalla eurolla. Nämä muutokset kasvattavat valtion nettolainanoton tarvetta 327 miljoonalla eurolla kaikkiaan 7,4 miljardiin euroon vuonna 2014.

Vuoden 2015 budjettiesityksessä alijäämän arvioidaan pienenevän lähes kolmella miljardilla eurolla 4,5 miljardiin euroon.

Vuoden 2015 lopussa valtionvelan arvioidaan olevan noin 102 miljardia euroa, mikä on noin 48,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

	2014 varsinainen talousarvio	2014 budjetoitu (ml.LTAE2)	2015 talousarvioesitys
Tulot (mrd. euroa)	46,9	47,2	49,2
Menot (mrd. euroa)	54,1	54,7	53,7
Alijäämä (mrd. euroa)	-7,1	-7,4	-4,5

*Kuntatalous pysyy kireänä*

Kuntien valtionavut ovat vuonna 2015 yhteensä noin 9,9 miljardia euroa, josta laskennalliset valtionosuudet noin 9,0 miljardia euroa. Valtionavut vähenevät noin 5 prosenttia vuoteen 2014 verrattuna.

Kuntatalouteen kohdistuu 188 miljoonan euron valtionosuussäästö. Valtionosuuksien tasoa alentaa myös ammattikorkeakoulujen rahoitusuudistus, joka on kuitenkin valtiokunta-suhteessa kustannusneutraali.

Kuntatalouden arvioidaan kansantalouden tilinpidon käsittein pysyvän selvästi alijäämäisenä vuonna 2015.

*Työllisyyttä ja kasvua tuetaan*

Valtion varallisuutta ohjataan nykyistä tuottavampaan käyttöön kevään 2014 julkisen talouden suunnitelman mukaisesti. Valtion kiinteistövarallisuutta myydään ja muun muassa eräiden rahastojen tuloutusta valtiolle lisätään. Nämä toimet tuovat lisätuloja vuosina 2014–2015 noin 1,9 miljardia euroa. Pääosa lisätuloutuksesta ohjataan valtionvelan lyhentämiseen.

Osana valtion varallisuuden uudelleenkohdentamista tehdään kuitenkin merkittäviä kasvupanostuksia, joiden määrä vuosina 2014–2015 on yhteensä noin 460 miljoonaa euroa. Tästä 240 miljoonaa euroa kohdistuu vuoteen 2015. Keskeisimmät panostukset liittyvät uutta kasvua luoviin osaamis- ja innovaatioinvestointeihin sekä kilpailukykyä tukeviin ja

nopeasti työllistäviin liikenne- ja rakentamishankkeisiin.

Hallitus käynnistää asunto- ja infrastruktuurirakentamista koskevan ohjelman. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välillä on saavutettu sopimus siitä, että Helsingin seudun kuntien kaavoitustavoitetta nostetaan 25 prosenttia voimassa olevaan maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimukseen verrattuna. Vastavuoroisesti valtio tukee Pisararataa ja länsimetron jatketta Kivenlahteen saakka. Lisäksi valtio osallistuu Tampereen kaupunkiraitiotiehankkeen suunnittelukustannuksiin.

Hallitus lisää toimenpiteitä erityisesti vaikeammin työllistettävien työllistämiseksi sekä työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaamisen parantamiseksi.

*Ostovoimaa vahvistetaan*

Pienituloisten lapsiperheiden tukemiseksi otetaan käyttöön lapsivähennys. Hallitus esittää tuloverotukseen lapsiluvun mukaan porrastettua lapsivähennystä, joka vähenee tulojen ylittäessä 36 000 euroa vuodessa. Vähennys on 50 euroa yhdestä lapsesta ja enimmillään 200 euroa. Yksinhuoltajalla vähennyksen määrä on kaksinkertainen. Vähennys on voimassa määräaikaaisesti vuoden 2017 loppuun, jolloin se toimii siirtymäajan kompensationsa lapsilisien leikkaukselle.

Eläketulosta tehtävää kunnallisverotuksen eläketulovähennystä korotetaan, mikä lisää käytettävissä olevaa

tuloa vaikutusalueella keskimäärin 7 eurolla kuukaudessa.

Sekä lapsivähennyksen että eläketulovähennyksen on varattu käytettäväksi 70 miljoonaa euroa.

*Muutoksia koulutusmäärärahoihin*

Valtio pääomittaa ammattikorkeakouluja ensi vuonna 50 milj. eurolla sekä sitoutuu myöhemmin pääomittamaan yliopistoja kolminkertaisesti niiden hankkimia yksityisiä lahjoituksia vastaavasti. Kevään 2014 kehyspäätökseen säästötoimena sisältyvän yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoituksen indeksikorotuksen puolittamisen vaikutus kompensoidaan molemmille korkeakoulusektoreille kertaluonteisella määrärahalisäyksellä vuonna 2015. Lisäys on yliopistoille 11,2 miljoonaa euroa ja ammattikorkeakouluille 5,4 miljoonaa euroa. Aalto-yliopiston 70 miljoonan euron lisärahoitusta siirretään tasaerissä kaikkien yliopistojen kilpailtuun rahoitukseen v. 2020 mennessä. Vuosittain siirrettävä summa on 11,7 miljoonaa euroa.

Korkeakoulujen hakijasuman purkamiseksi korkeakoulujen sisäänottoa kasvatetaan 3000 opiskelijapaikalla määräaikaaisesti tulevaisuuden työvoimatarpeen kannalta oleellisilla aloilla. Ammattikorkeakoulu-uudistuksen toinen vaihe toteutuu vuonna 2015 ja samalla ammattikorkeakoulujen rahoitus siirtyy kokonaan valtion vastuulle.

Nuorten koulutustakuun toteuttamista jatketaan varaamalla nuorille riittävä

ammattillisen peruskoulutuksen tarjonta koko maassa. Lisäksi nuorisotakuuta toteutetaan kehittämällä edelleen opiskelijavalintaprosesseja, ottamalla käyttöön uusi ammattilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen kokonaisuus sekä kehittämällä perustutkinnon suorittamisen malleja, joissa hyödynnetään työvaltaisia opiskelumenetelmiä, työpaikalla tapahtuvaa opiskelua ja koulutuksen eri järjestämissuotoja.

Oppivelvollisuuden ulottamista toiselle asteelle ei tässä vaiheessa jatketa. Jokainen perusopetuksen päättävä nuori veloitetaan osana nuorisotakuuta hakemaan toiselle asteelle tai muuhun jatkokoulutukseen. Jos nuori ei koulutukseen pääse, on hänellä oikeus halutessaan perusopetuksen lisäopetukseen, lukion tai ammattillisen koulutuksen valmistavaan koulutukseen, paikkaan työpajassa tai vastaavassa koulutuksessa. Oppivelvollisuusiän nostamiseen aiemmin varatut rahat osoitetaan koulupudokkuiden estoon sekä perusopetuksen kehittämiseen.

#### *Sosiaalista oikeudenmukaisuutta vahvistetaan*

Uuden sosiaalihuoltolain toimeenpanoa varten myönnetään 9,4 miljoonaa euroa vuoden 2015 valtion talousarvioon, lisäksi esityksen toimeenpanoon käytetään 6,6 miljoonaa euroa lastensuojelun kehittämiseen varattua määrärahaa. Uudistuksen kokonaiskustannukset ovat 32 miljoonaa euroa. Esitys annetaan eduskunnalle syksyllä.

Vuonna 2015 voimaan tuleva uusi laki yksinkertaistaa asumistukijärjestelmää. Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärään vaikuttavat jatkossa ainoastaan asunnon sijainti ja ruokakunnan koko. Uudistus lisää asumistukimenoja arviolta 41 miljoonaa euroa.

#### *Vuoden 2014 toinen lisäbudjetti tukee kasvua*

Vuoden 2014 toisessa lisätalousarvioesityksessä määrärahalisäyksiä suunnataan pääministeri Stubbin hallitusohjelman mukaisesti toimiin kasvun ja työllisyyden vahvistamiseksi. Erityisesti liikenne- ja väylähankkeisiin kohdennetaan lisämäärärahaa.

Liikenneverkon panostuksiin kohdennetaan vajaat 50 miljoonaa euroa. Tänä vuonna muun muassa aloite-

taan neljä uutta liikennehanketta (lisätty tiedotteen lopussa) ja kahden jo käynnissä olevan hankkeen valtuutta laajennetaan (valtatie 19 Seinäjoen itäinen ohikulkutie ja valtatie 8 Turku-Pori).

Venäjän asettamien talouspakotteiden vaikutusten lieventämiseksi ehdotetaan toimia. Maataloudelle ehdotetaan 20 miljoonan euron kertaluonteista määrärahaa kohdennettuun tukeen maatalouden kannattavuusedellytysten turvaamiseksi. Elintarviketietohjelman toteuttamiseen yhdessä Elintarviketeollisuusliiton ja Team Finland -toimijoiden kanssa ehdotetaan 1,3 miljoonaa euroa. Äkillisten rakennemuutosten tukeen ehdotetaan lisämäärärahaa 8,5 miljoonaa euroa ja lisämyöntövaltuutta 12 miljoonaa euroa, koska ICT-ala on kokenut rakennemuutoksen ja henkilöstöä on irtisanottu etenkin Oulun seudulla.

Arviota verotuloista alennetaan nettomääräisesti 360 miljoonalla eurolla. Useita välillisen verojen tuottoarvioita alennetaan, koska talousnäkyvät ovat heikentyneet ja verokertymä on pienentynyt. Muun muassa arviota arvonlisäveron tuotosta alennetaan 247 miljoonalla eurolla. Voimalaitosvero (ns. windfall-vero), jota ei ole vielä saatettu voimaan, perutaan ja arvio veron tuotosta poistetaan ja korvataan sähkö- ja ajoneuvoveron nostolla. Arviota valtiolle takaisin maksettavista lainoista korotetaan 127 miljoonalla eurolla aiheutuen Islannin ennen aikaisesti takaisin maksamista lainasta.

#### *Vuoden 2015 talousarvioesityksen toimenpiteitä*

##### *Työllisyys, kasvu ja ostovoiman tukeminen*

– Alkavien yritysten pääomasijoitustoimintaan (Tekes) ehdotetaan 20 miljoonaa euroa.

– Innovaatorahoituskeskus Tekesin lainavaltuudeksi ehdotetaan 167 miljoonaa euroa, jossa on kasvua 60 miljoonaa euroa vuoden 2014 varsinaiseen talousarvioon nähden. Lisäpanostus kohdistuu pääosin digi- ja biotalouteen sekä cleantech-alalle.

– Suomen Teollisuussijoitus Oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 80 miljoonaa euroa, josta 30 miljoonaa euroa on tarkoitus käyttää Kasvurahastojen Rahasto II:n toimintaan ja

50 miljoonaa euroa erityisesti teollisten yritysten uudistumiseen, monipuolistamiseen ja kasvuun sekä biotalous- ja terveysalan yritysten kasvua edistävään pääomasijoitustoimintaan.

– Finnveran mahdollisuuksia hoitaa keskisuurten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä laajennetaan.

– TE-toimistoille osoitetaan varoja palvelukyvyn turvaamiseen.

##### *Infrastruktuuripanostuksia*

– Asuntorakentamisessa otetaan käyttöön uusi 20-vuotinen korkotuki-malli.

– Pääkaupunkiseudulle kohdennetaan enintään 2 miljoonaa euroa määrärahaa käyttötarkoituksen muutosavustuksiin, joilla pyritään edistämään toimisto- ja teollisuusrakennusten muuttamista vuokra-asuntokäyttöön.

– Valtion asuntorahastosta kohdennetaan korjausavustuksiin yhteensä 35 miljoonaa euroa vuodelle 2015.

– Asunto-osaakeyhtiöiden, vuokratalojen ja asumisoikeustalojen perusparannuksiin tarkoitettua määrärahaa käynnistysavustuksen myöntämistä lisätään 40 milj. eurolla 140 milj. euroon vuonna 2014. Avustuksen määrä voi olla enintään 10 prosenttia hyväksytyistä perusparannuskustannuksista. Vuonna 2015 perusparannuksia tuetaan käyttöön otettavalla valtion täytetäkauksella.

– Helsingin Olympiastadionin perusparannukseen myönnetään 40 miljoonaa euroa vuonna 2015.

– Useita uusia väyläinvestointeja käynnistetään. Vuonna 2015 aloitetaan Riihimäen kolmioraiteen rakentaminen, Helsinki–Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, valtatie 3 Tampere–Vaasa Laihian kohdalla, Oulu–Kajaani–Vartius valtatie 22:n kunnostushanke, Pännäinen–Pietarsaari–Alholma radan sähköistäminen ja Saimaan syväväylän siirto Savonlinnan kohdalla. Lisäksi Pohjanmaan radan valtuuksia korotetaan. Jatkettaen vuodelle 2014 päätettyjä uusia hankkeita Rauman meriväylän syventäminen, maantie 148:n parantaminen Keravan tien kohdalla, valtatie 3:lle rakennettava Arolammin eritasoliittymä sekä kantatie 77 Viita-saari–Keitele -osuuden perusparannus.



– Perusväylänpitoon lisätään 30 miljoonaa euroa verrattuna kevään kehyspäätökseen.

– Haja-asutusalueiden/maaseudun tietoliikenneyhteyksiä parantavan Laajakaista kaikille -hankkeen loppuun saattamiseen varataan 5,5 miljoonaa euroa.

– Hallitus tukee uuden lastensairaan rakentamista ensi vuonna 15 miljoonalla eurolla.

#### *Koulutus*

– Työurien pidentämistavoitteen saavuttamiseksi toteutetaan korkeakoulujen hakijasuman purku kasvatamalla määräaikaaisesti korkeakoulujen sisäänottoa noin 3 000 vuosina 2014–2015 tulevaisuuden työvoimatarpeen kannalta oleellisilla aloilla.

– Vuonna 2015 valtio on varautunut pääomittamaan ammattikorkeakouluja 50 miljoonalla eurolla ja sitoutuu myöhemmin pääomittamaan yliopistoja kolminkertaisesti niiden hankkimia yksityisiä lahjoituksia vastaan, kuitenkin enintään 150 miljoonalla eurolla.

– Kevään 2014 kehyspäätökseen säästötoimena sisältyvän yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtionrahoituksen indeksikorotuksen puolittamisen vaikutus kompensoidaan molemmille korkeakoulusektorille kertaluonteisella määrärahalisäyksellä vuonna 2015.

– Aalto-yliopiston 70 miljoonan euron lisärahoitusta siirretään tasaerissä kaikkien yliopistojen kilpailtuun rahoitukseen v. 2020 mennessä. Vuositain siirrettävä summa on 11,7 miljoonaa euroa.

– Aikuisten osaamisperustaa vahvistetaan osoittamalla vuosina 2014–2015 kohdennettuun aikuiskoulutukseen 10 miljoonaa euroa/v.

– Oppisopimuspaikkojen tason säilyttämiseksi vuoden 2014 tasolla kohdennetaan tähän tarkoitukseen 7,5 miljoonaa euroa.

– Erityisopetukseen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen lisätään 10 miljoonaa euroa.

– Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen kohdennetaan 7,3 miljoonaa euroa.

– Kielikylypykoulujen perustamiseen ja laajentamisen varataan 3 miljoonaa euroa.

#### *Verotus*

– Tupakkaveron, makeisveron ja energiaverojen korotusten arvioidaan lisäävän valtion verotuloja yhteensä noin 370 miljoonaa euroa.

– Ajoneuvoveroa korotetaan 180 miljoonaa euroa.

– Perus- ja työtulovähennystä korotetaan ja lisäksi hallitus esittää myös lapsivähennyksen käyttöönottoa. Eläketulosta tehtävää eläketulovähennystä korotetaan kunnallis- ja valtionverotuksessa.

– Valtion tuloveroasteikkoon tehdään myös inflaatiokehitystä vastaava tarkistus asteikon kolmeen alimpaan rajaveroluokan tuloarvoihin vuonna 2015. Lisäksi veroasteikon määrällä ylemmän rajaveroluokan tuloarvoa alennetaan.

– Pääomatuloverotusta kiristetään siten, että ylempään verokantaan ehdotetaan korotusta ja ylempään kannan tuloarvoa alennetaan.

– Perintö- ja lahjaveroasteikkojen veroprosentteja korotetaan yhdellä prosenttiyksiköllä.

– Vuoden 2014 alusta voimaantullut voimalaitosvero perutaan.

– Asuntolainan korkomenojen vähennysoikeutta rajataan edelleen ja työmatkakuluvähennyksen omavastuuta korotetaan.

– Opintovelan korkovähennys poistetaan.

– Veropohjaa laajennetaan myös yrityksille suunnattuja verotuksia poistamalla ja rajoittamalla. Kuitenkin yritysten edustuskulujen osittainen vähennyskelpoisuus palautetaan.

#### *Muuta*

– Poliisin toimintamenoihin osoitetaan 6,5 miljoonan euron lisämääräraha.

– Tuomioistuimille, syyttäjälaitokseen ja Rikosseuraamuslaitokseen osoitetaan yhteensä 3 miljoonaa euroa lisämäärärahoja.

– Merentutkimusalan Arandan peruskorjauksen suunnitteluun varataan 0,6 miljoonaa euroa vuodelle 2015 ja

toteutukseen 11 miljoonan euron valtuutus vuosille 2016–2017.

– Työttömyysturvan rahoitusvastuuta siirretään kunnille pitkäaikaistyöttömien työllistämisen tukemiseksi. Jatkossa kunnat rahoittavat 50 % yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden työmarkkinatuesta (nykyinen raja on 500 päivää). Uudistuksella tavoitellaan nopeampia ja vaikuttavampia toimenpiteitä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi. Hallitus kompensoi siirrosta aiheutuvia kustannuksia kunnille korottamalla yhteisöveron kuntien jako-osuutta 75 miljoonalla eurolla.

– Ulkoasiainhallinnon lähetystöveron toiminnan takaava rahoituspohja turvataan.

– Hallitus varautuu antamaan eduskunnalle syksyllä esityksen uudeksi kriisiratkaisulainaksi. Tässä yhteydessä pankkiverolla kerätyistä tuloista 100 miljoonaa euroa siirretään valtion talousarvioon.

– Taiteelle, tieteelle, liikunnalle ja nuorisotyölle kohdennetaan Veikkauksen jakamattomien voittovarojen rahastosta ylimääräisenä irrotuksena 7 miljoonaa euroa. Näin panostetaan nuorten työllistämiseen, teattereiden, museoiden ja orkestereiden työllisyyteen ja lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen.

– YTHS:lle ja opiskelija-asuntosäätiöille vuokratukustannusten korvaamiseen maksettavan avustuksen säästöä puretaan 2,1 miljoonaa euroa.

Lisätalousarvioesitys hyväksytään valtioneuvoston istunnossa 4. syyskuuta, jonka jälkeen se julkaistaan kokonaisuudessaan valtiovarainministeriön verkkosivuilla. Vuoden 2015 talousarvioesitys hyväksytään valtioneuvostossa 15. syyskuuta, jonka jälkeen se myös julkaistaan kokonaisuudessaan valtiovarainministeriön sivuilla. Talousarvioesitykset pohjautuvat valtiovarainministeriön uuteen suhdanne-ennusteeseen, joka julkaistaan 15. syyskuuta valtiovarainministeriön Taloudellisessa katsauksessa.

Lisätietoja: pääministerin erityisavustaja Joonas Turunen, p. 040 542 5935, valtiovarainministerin erityisavustaja Joonas Rahkola, p. 0295 530 518 sekä valtiovarainministeriöstä budjettipäällikkö Hannu Mäkinen, p. 0295 530 330 ja vero-osaston

ylivohtaja Lasse Arvela, p. 0295 530 110

### Hallitus päätti rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamisesta

Hallitus päätti torstaina 28. elokuuta budjettineuvottelussaan toimista rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamiseksi.

Pääministeri Stubbin hallitus sopi hallitusohjelmassaan kesäkuussa, että rakennepoliittisen ohjelman toteutuminen elokuussa 2013 päätetyllä tavalla varmistetaan aiemmin sovitun mukaisesti kesän 2014 budjettiriihessä tarvittaessa tehtävillä lisäpäätöksillä. Hallitus totesi ohjelmassaan, että rakennepoliittinen ohjelma sekä julkisen talouden suunnitelma vuosille 2015–2018 ja näitä tarkentavat toimeenpanopäätökset asetetaan loppuvaalikaudella etusijalle hallin Valtiosihteerin Hetemäen johtoryhmä on seurannut ohjelman toimeenpanoa ja esittänyt arvionsa sen toteutumisesta sekä suosituksensa ohjelman toimeenpanon vahvistamiseksi.

Hallitus hyväksyi budjettiriihen yhteydessä myös metropolihallinnon jatkolinjaukset (liitteenä).

Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamisesta 28.8.2014

[valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/rakennepoliittinen-ohjelma/hallituksen-paatos-280814.pdf](http://valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/rakennepoliittinen-ohjelma/hallituksen-paatos-280814.pdf)

Metropolihallinnon jatkolinjaukset

[valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/metropolihallinto-jatkolinjaukset-fi.pdf](http://valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/metropolihallinto-jatkolinjaukset-fi.pdf)

Valtiosihteerin Hetemäen johtoryhmän esitys rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon vahvistamiseksi 23.8.2014

[valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/rakennepoliittinen-ohjelma/Hetemaen-tyoryhman-esitys-230814.pdf](http://valtioneuvosto.fi/tiedostot/julkinen/pdf/2014/budjettineuvottelut-2014/rakennepoliittinen-ohjelma/Hetemaen-tyoryhman-esitys-230814.pdf)

Lisätietoja: valtiosihteerin Martti Hetemäki, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 292 ja valtiosihteerin Olli-Pekka Heinonen, valtioneuvoston kanslia, p. 0295 160 280

### ULKO- JA TURVALLISUUSPOLIITTINEN MINISTERIALIOKUNTA 22.8.2014 (TIEDOTE 27.8.)

#### TP-UTVA linjasi isäntämaatukea koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoittamisesta Suomen ja Naton välillä

Tasavallan presidentti ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta linjasivat kokouksessaan 22.8.2014, että Suomi allekirjoittaa isäntämaatukea koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan (Host Nation Support Memorandum of Understanding) Suomen ja Naton välillä.

Isäntämaatuki on yleinen kansainvälinen käsite, jota sovelletaan tilanteissa, joissa maa ottaa vastaan ulkopuolista apua tai voimavaroja maaperälleen. Näissä tapauksissa on tarve sopia konkreettisista menettelytavoista ja käytännön toimista. Tällaisia tilanteita voi syntyä erilaisissa katastrofeissa, häiriötilanteissa ja turvallisuusuhkien kohdatessa. Isäntämaatukijärjestelyt ovat myös vakiintunut osa normaalia kansainvälistä harjoitustoimintaa ja muuta sotilaalista yhteistoimintaa.

Isäntämaatuki ei ole uusi asia. Suomi on antanut isäntämaatukea esimerkiksi Suomessa järjestetyissä kansainvälisissä harjoituksissa. Yhteisymmärryspöytäkirjan solmimisen jälkeen isäntämaatuen yksityiskohdista voidaan vastaisuudessa sopia

tehokkaammin. Vakioidut toimintamallit helpottavat yhteistyötä kansainvälisessä toimintaympäristössä. Naton standardit ovat kansainvälisessä puolustusyhteistyössä välttämättä. Valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustuspoliittisissa selonteissa on lisäksi vuodesta 2001 alkaen linjattu puolustuksen kehittämisen yhdeksi osa-alueeksi ulkopuolisen avun vastaanottokyvyn varmistaminen.

Naton kanssa allekirjoitettava yhteisymmärryspöytäkirja muodostaa kehiksen ja on puiteasiakirja, jonka pohjalta erikseen sovitaan kuhunkin konkreettiseen tapaukseen soveltuvasta käytännön isäntämaatuesta.

Pöytäkirja ei ole kansainvälinen sopimus, vaan se on luonteeltaan poliittinen asiakirja. Pöytäkirja ei velvoita kumpaakaan osapuolta antamaan tai vastaanottamaan apua ja joukkoja. Suomi päättää siten kaikissa oloissa itse, ryhtyykö se toimintaan, jossa isäntämaatuesta tarvitsee sopia. Suomi ei sitoudu yhteisymmärryspöytäkirjalla vastaanottamaan Suomeen vieraita joukkoja tai sallimaan sellaisten kauttakulkua.

Isäntämaatukea koskeva puitejärjestely on ollut Suomen ja Naton kumppanuustavoitteiden joukossa vuodesta 2002 alkaen. Yhteisymmärryspöytäkirjan valmistelu aloitettiin keväällä 2013, sillä kumppanuustavoitteen toimeenpanon tavoiteaikatauluksi on asetettu 2016. Valmistelua on koordinoitu yhdessä Ruotsin kanssa, jolla on vastaavanlainen tavoite ja aika-tila.

Lisätietoja: osastopäällikkö Kirsti Kauppi, p. 0295 351 561, ulkoasiainministeriö ja erityisasiantuntija Mika Varvikko, p. 0295 140 316, puolustusministeriö.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2014